

HSOÚ – ORP Ústí nad Labem

FactSheet

HSOÚ – hospodářsky a sociálně ohrožená

území jsou jedním z pěti typů regionů, se kterými pracuje Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. HSOÚ byla vymezena na základě pěti indikátorů:

- 1) intenzita bytové výstavby
- 2) hrubá míra celkového přírůstku
- 3) index stáří
- 4) podíl nezaměstnaných osob
- 5) intenzita podnikatelské aktivity

92 % rozlohy Ústeckého kraje zabírají HSOÚ
93 % obyvatelstva Ústeckého kraje žije v HSOÚ
25 % rozlohy Česka zabírají HSOÚ

Typologie dle SRÚK

- Šluknovsko
- Poohří
- Rekreační oblast
- Pánevská oblast
- Jádrová oblast

Vhodné oblasti pro spolupráci v ORP na společných projektech a integrovaných řešení:

- Sdílení kapacit sociálních a zdravotních služeb
- Rozvoj bezmotorové dopravy
- Příprava na významné rozvojové projekty
- Zvýšení bezpečnosti
- Odpadové hospodářství
- Systematická spolupráce v území

ORP Ústí n. L. v kostce

Počet obyvatel (2022): **119 326**

Počet obcí: **23**

Rozloha: **405 km²**

Hustota zalidnění: **295 ob./km²**

Specifické rysy regionu

Území je charakteristické vysokou členitostí a geografickými rozdíly. Je to dáno polohou ORP na Labi sevřeném na levém břehu Krušnými horami, na pravém břehu Českým středohořím. Značnou plochu z nížinné části území zaujímají sídla a území v současnosti či v minulosti využívané pro průmysl a těžbu. Dominantním sídelním celkem je Ústí nad Labem, ve kterém žije více než ¾ obyvatel celého ORP. Nejtypičtější pro ORP jsou větší obce nebo menší města s 500 – 5 000 obyv. a méně.

Finanční limity

Nedostatky ve vzdělávání

Nedostatečná nabídka bydlení

Kvalita veřejného prostoru

Nedostatečné parkování

Stav dopravní infrastruktury

Nedostatečná vybavenost

Skladba obyvatelstva

Bezpečnostní rizika

Bariéry z národní úrovně

Energetická náročnost

Environmentální rizika

Nedostatečná územní spolupráce

Sociálně rizikové jevy

Pasivní společnost

Hlavní problémy a výzvy

Hlavní skupiny problémů jsou především **sociální a demografická situace v území** a dále **finanční limity rozvoje**, které vedou k **nedostatečné vybavenosti** a k nízké kvalitě fyzického prostředí:

- Skladba obyvatelstva
- Pasivní společnost
- Finanční limity rozvoje
- Nedostatečná vybavenost pro sport, kulturu a volný čas
- Nedostatky ve vzdělávání
- Snížená kvalita veřejného prostoru
- Nedostatečná územní spolupráce
- Stav dopravní infrastruktury
- Nedostatečná kvalitní nabídka bydlení

Příklady konkrétních diskutovaných problémů:

- Špatný technický stav (povrchů) místních komunikací
- Malá kapacita obecního bydlení, městských bytů
- Zastaralé / chybějící vzdělávací zázemí (specializované učebny, školní sportoviště, volnočasové aktivity dětí, konektivita škol)
- Odchod zejména mladších a vzdělanějších lidí z regionu
- Slabý vztah obyvatel k obci / městu / regionu
- Nevyužitý turistický potenciál území
- Chybí doprovodná infrastruktura cestovního ruchu
- Nevyužitá nemovitosti a brownfieldy pro podnikání
- Celkově zanedbaný veřejný prostor
- Administrativa spojená s rozvojovými aktivitami (stavební řízení, ochrana přírody atd.)

Požadavky na systémové změny:

Změny ve vzdělávacím systému. Zvýšení podpory pro školy fungující v sociálně znevýhodněných oblastech (menší počet žáků ve třídě, finanční motivace pedagogů atd.). Podpora opatření a nástrojů, které přispějí ke snížení míry předčasného odchodu ze vzdělávání, především u dětí ze sociálně znevýhodněných rodin. Upravit nastavení dotačních nástrojů požadavkům na uvedené změny.

Úprava rozpočtového určení daní. Snížit disparitu v částce na 1 občana u velkých měst, zlepšení situace středních a menších měst a obcí. Finanční prostředky v obcích znamenají snadnější a dynamičtější plánování investic a tím i rozvoj obcí a celých regionů. Nižší závislost na externích finančních zdrojích (dotacích) bude mít další benefity (snížení transakčních nákladů, snížení administrativní zátěže). Zachování daně z nemovitostí jako výlučného příjmu obcí.

Zpřehlednění prostředí pro lepší plánování rozvoje. Snížení administrativních povinností pro veřejnou správu. Zrychlení a sjednocení povolení a rozhodnutí státní správy (v oblasti stavebnictví, životního prostředí, veřejných zakázek atd.). Snížení administrativy v oblasti dotací (sjednocení požadavků na žadatele o dotaci, sjednocení informačních systémů, jednotné metodické prostředí atd.). Podpora přípravy projektových záměrů, dokumentací apod.

Legislativní změny ve vybraných oblastech. Např. povinnosti kladené na sociální pracovníky (zák. o sociálních službách), podpora vyjímání chráněných ložiskových území (horní zákon – podmínka dalšího rozvoje jezera Milada), systematická podpora cestovního ruchu (zák. o cestovním ruchu).

Nastavení plánu a systému odpadového hospodářství. Především s ohledem na nutnost omezit vznik a skládání odpadů. Plán budoucího nakládání s odpady je třeba vypracovat na úrovni kraje (např. počet a lokalizace spaloven, plán dalšího využívání odpadů atd.). Teprve návazně mohou odpadové hospodářství plánovat jednotlivá ORP a obce.